

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II.

Brașov, Vineri, 6 (18) Mai

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. s. eu
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
măinte.

1888.

Nr. 100.

Brașov, 5 Mai st. v. 1888.

Diarul german din loc „Kronstädter Zeitung” susținuse într-unul din articulele sale, că în lupta contra maghiarizării există o solidaritate de interese între Sași și români.

„Kolozsvar” vrându-se nege această, s'a încinsu o polemică între ambele foi.

„Kronstädter Zeitung” de Sâmbătă răspundându-foiei maghiare guvernamentale din Clușiu scrie între altele:

„O mai mare consonanță între păreri și năzuințele politice ale poporului și ale conducătorilor și a presei sale, ca ceea ce o află tocmai la poporul săsesc și românesc, nu există la nici un alt popor pe lume. În senu poporului săsesc ca și a celui românesc există adă și deja de mulți ani numai o singură partidă. Precum cu foarte puține excepțiuni individuale întregul popor săsesc se ține de partida națională săsescă, așa se ține și întregul popor românesc de partida națională română. Amândouă partidele au o organizație strinsă și conducătorii de partidă au eșit din libera alegere a întregului popor. Pretutinderi au fost aleși acei bărbați, cari posedă cea mai mare încredere a poporului, a căror vederi politice cunoscute au corepus de deplină vederilor și năzuințelor poporului. Foile săsesc și românesc politice sunt toate foi de partidă. „Siebenb. deutsch. Tageblatt” și „Kronstädter Zeitung” au fost declarate apriate ca organe ale partidei.”

„Cumă redactorii foilor săsesc și românesc nu sunt — cum mereu voiesc să facă să credă pe cetitorii lor foile maghiare — ultraști și agitatori, cari ațită poporul în contra maghiarilor, ci bărbați de încredere, cari exprimă fidelă păreriile lui, dovedesc între altele faptul, că redactorii diarelor „Kronstädter Zeitung” și „Gazeta Transilvaniei” sunt liberți aleși conducători ai partidei naționale săsesc, respective ai partidei naționale române din Țera Bârsei.”

„Noi am accentuat deja destul de des această deplină conglăuire a poporului săsesc și românesc cu conducătorii și cu presa lor și am dovedit-o. Sperăm că de astădată nu numai „Kolozsvar”, ci și celelalte foi maghiare își vor însemna odată pentru totdeauna acest fapt și vor înceta în cele din urmă cu flecăriile despre deosebirea între vederile politice ale poporului săsesc și român și între conducătorii și diariștii lor. Dacă der această poveste prastă s'ar mai ivi încă și în viitor în colonele foilor maghiare, nu va mai fi o amăgire proprie, cum poate ar fi pututu trece până acuma, ci o amăgire intenționată a cetitorilor foilor maghiare sau, dacă nu, o nouă dovadă, că acele foi maghiare nu sunt nicodcum informate asupra raporturilor săsesc și românesc, despre cari scriu, deorece nu le cunosc nici din propria intuiție, nici nu și-au dat vre-odată măcar silința de a lua la cunoștință păreriile presei săsesc și românesc.”

„Kolozsvar” negă acum, că între Sași și Români există o comunitate de interese. Elă caracterizează năzuințele Sașilor și Românilor nimeriti, când dice, că scopul principal al celor

din urmă este desfacerea uniunii Transilvaniei cu Ungaria, pe când scopul Sașilor nu este și nu pôte fi nicodată slăbirea ori chiar nimicirea statului ungar. Acesta este foarte esact, deși stă în directă contradicere cu invinuirea dușmăniei contra statului, făcută de mii de ori și de cătră „Kolozsvar.” Der și o autonomie mai mare a Transilvaniei între marginele statului ungar, cum se nisuesc Români a-o dobândi, nu ar fi nicodcum identică cu o slăbire sau chiar cu o nimicire a statului ungar. Este adevărat că noi Sași ne-am împăcat cu faptul uniunii, deși elă a avut ca urmare distrugerea constituției noastre municipale garantată prin lege; și am încetat de a mai lupta în contra ei, îndată ce a fost legală esecutată. Der noi de sigur că nu am întâmpina în mod nesimpatic o cestiune înestăzii Transilvaniei cu o mai mare autonomie decât ea s'ar pune vre-odată la ordinea zilei. În această cestiune nu există der nici contrarietate nici comunitate de interese între Români și Sași.”

„O neîndoișă și de tot însemnată comunitate de interese există însă între Sași și Români în cestiunea limbei, pe care articulele lui „Kolozsvar” n'a atins-o cu nici un cuvânt. În această cestiune interesele noastre sunt cu totul identice. Sași și Români se luptă în mod egal cu încordarea tuturor puterilor lor pentru egală îndreptățire a limbei, pentru apărarea limbei lor materne în contra năzuințelor de maghiarizare ale guvernului unguresc și ale societății unguresc. Și acesta am spus-o destul de des. Silința ce și-o dă der „Kolozsvar” spre a împinge întrăga cestiune a comunității de interese pe un alt terem este zadarnică.”

Nu mai trebuie să asigurăm, că cestiunile ce le atinge aici foia germană din Brașov sunt de cel mai mare interes și de cea mai mare importanță pentru viitorul raporturi dintre Sași și Români.

Accentuarea comunității de interese între cele două naționalități nemaghiare ale Transilvaniei, fiă ea mărginită deocamdată și numai la cestiunea apărării dreptului de limbă în potrive năzuințelor de maghiarizare, este în momentele actuale de o deosebită valoare, pentru că ne dovedesc, că compatrioții noștri Sași au început a se convinge, că cu sistemul de isolare, ce l'au practicat acum de douăzeci de ani în viața politică, nu mai merge.

Nu o singură dată ni s'a oferit ocaziunea a combate cu totă puterea convicției noastre această nenaturală isolare politică a Sașilor. Ea a avut nu numai pentru dănsii, ci pentru tot Ardealul urmări destule de triste, decât ca să nu pună pe gânduri pe omii cu judecată matură politică.

Există, și în împrejurările de față trebuie să existe, o solidaritate de interese între Români și Sași, căci se tractează și pentru unii și pentru alții nu mai puțin decât de limba și cultura lor, de existența lor națională.

Noi totdeauna am susținut această în mod hotărât și dacă Sași

vin și-o mărturisesc și ei acum mai multă ca vreodată, se nasce întrebarea, că ore este de ajuns ca comunitatea de interese să se accentueze numai în foile române și săsesc, ori este necesar ca ea să se și manifeste prin fapte, și nu numai prin fapte de izolată apărare, ci printr-o comună și bine chibșuită procedere spre comună apărare în contra atacurilor combinate ale adversarilor dela putere?

Acesta importantă întrebare ar trebui să se discute în special cu totă serioșitatea, ce-o pretinde însemnătatea ei.

Tratatul de comerț cu România.

Cu ocazia discuției bugetului ministerului de comerț în camera deputaților din Viena, ministrul de comerț constată că tractările pentru încheierea unui tratat de comerț cu România n'au înaintat; der se pôte spera a se face mai ușor terenul negocierilor și a se găsi cheia unui *modus vivendi*, în urma schimbării de cabinet ce s'a făcut în București. Acestă schimbare, dise ministrul, permite să se aștepte restabilirea continuității de vederi economice între cele două guverne.

„Cât pentru noi, adaugă ministrul, menținem această continuitate, căci nu putem dori a merge în potrive comerțului nostru. Cu toate acestea, sunt voci cari spun, că interesul nostru de a încheia un tratat de comerț cu cât starea actuală de lucruri se prelungește.”

„Unirea”, luându notă despre vorbele ministrului, dice că din ele se conchide, cumă reîncheierea tractărilor ar fi apropiată și că ministrul austriac speră, să încheie convenția în sens mai potrivit vederilor austro-ungare. „Unirea” atrage atențiunea asupra vorbelor ministrului austriac, dicându că Români trebuie să se pună pe lucru în țară, să studieze serios, ca să nu comită vr'o greșală când ar fi să se încheie convențiunea.

Nu-i vorba, o înțelegere ar fi în tot casul de dorit.

Situațiunea în Serbia.

Cetim în „L'Indépendance belge”:

Dela căderea cabinetului Gruici, agitațiunea în Serbia n'a încetat un minut. Totă lumea, chiar omii politici cei mai moderați, acuză pe față diplomația austro-ungară, că a lucrat pentru schimbarea cabinetului din urmă. Punerea în retragere a generalului Gruici a făcut să crească și mai mult iritațiunea patrioților sârbi în contra amestecului Austriei în afacerile interioare ale țării regat. Dela punerea în retragere a generalului Gruici, regele Milan n'a mai eșit din palat; se dice că, cu totă poliția d-lui Cristici, se teme că, dacă s'ar arăta, i s'ar face demonstrații ostile. Mai cu seamă printre studenții dela universitatea din Belgrad agitațiunea este la culme. Rectorul a trebuit să con-

jure pe tinerii studenți d'a se abține dela ori-ce demonstrațiune periculoasă.

Se vorbește asemenea din nou de „Omladina.” Sub acest nume se înțelege dela 1848 o societate secretă, din care face parte totă tinerimea slavă, totă tinerimea care se înfăcărează de idea reconstituției vechiului regat sârbi. Până adă „Omladina” are numeroșe ramificațiuni în Serbia, în vechile provincii sârbe cari se află încă supuse Turciei, în Bosnia, în Erțegovina și în celelalte provincii ale Austro-Ungariei, locuite de Slavi. Se crede că cei doi diariști sârbi Ivanić și Petrović, areștiți acum în urmă, cel dânteu la Constantinopol după cererea ambasadei austriece, și cel d-alt doilea la Semlin de poliția ungară, fac parte din „Omladina.” De la arestarea lor, adică de aproape două luni nu s'a mai auțit vorbind de ei.

Cât pentru d-l Cristici, dănsul ia dispozițiunea polițienescă dintre cele mai riguroșe față cu alegerile ce se pregătesc pe o scară foarte întinsă. Am vorbit deja de circulara sa cătră prefecti. Acum a adresat o nouă circulară cătră toate birourile telegrafului din Serbia, ordonându-le d'a nu espedia nici o telegramă ostilă guvernului. Astfel, nu se pôte sci decât numai prin scrisori ceia ce se petrece în țară. În această privință a circulat șgomotul că o mișcare insurecțională ar fi izbucnită printre trupele sârbesc la Alexinaț și la Niș. Este de notat că aceste două orașe sunt situate în cea parte, unde în 1883 izbucni insurecțiunea dela Timok, și pe care d-l Cristici, acum din nou la putere, a înăbușit-o printr-o mare vărsare de sânge. De atunci locuitorii din Alexinaț și din Niș, ca și populațiunea rurală din cea parte, sunt animați de simțiminte cu totul ostile în contra președintelui actual al consiliului. Nu este deci nici o îndoială că au să izbucnesc turburări în cea parte.

Cât pentru disolvarea Șcupcinei, pare că guvernul stă încă nehotărât pentru a o face imediat. Se dice că d. Cristici n'o va face decât după sesiunea de toamnă. Președintele consiliului va întrebuința acest lung interval pentru a pregăti teremul electoral, ceea ce dovedesc, că se scia, că este nepopular și că situațiunea sa nu este asigurată.

SCRILE PILEI.

Astăzi, Joi, la orele 3 d. a. s'au întrunit comisiunile din comitatul Făgărașului, al Țernevei mari, al Odorheiului și al Treiscaunelor și probabil și din al Sibiului sub presiunea comitetului suprem contă Bethlen, spre a se sfătu în privința proiectului de regulare a Oltului. Precum auțim, nu sunt toți învoși cu această regulare.

Ministrul unguresc de comerț a ordonat vizitarea tuturor teritoriilor plantate cu *vii*. Unde se va constata existența *filoxerei*, se va raporta ministerului spre a se lua măsurile de lipsă.

Ministrul unguresc de justiția a ordonat tuturor judecătorilor de cerc ca, întru cât nu există edificii administrative, persoanele care au să fi arestate pentru *contravențiuni de taxe și timbre*, la cererea organelor financiare trebuie să fiă primite în închisorile judecătorilor de cerc.

Aflăm că directorul superior de studii *Elischer*, ca reprezentant al regimului, a început, azi Joi, inspecțiunea sa la gimnaziul și la școala reală română din loc. Inspecția va dura trei zile.

După o ordinațiune a ministrului de justiție, *venitele abatorielor* (edificiilor unde se taiă vitele) nu cad sub darea de venit cl. 3, deoarece institutele acestea rădicate de orașe și comune au a servi scopurilor sanitare și din acest motiv sunt scutite de dare.

Sunt numiți *locotenenți la honved*: sublocotenentii Petru *Boer* și Ionu *Puşcaş*.

În comitatul *Cluşului* s'au încasat în luna lui Aprilie 91,353 fl. în darea directă și au rămas restanță 507,965 fl.; în darea militară s'au încasat 4582 fl. și au rămas restanță 43,664 fl.

În *Elisabetopol*, comit. *Târnavei* mic, e de ocupat *postul de magistru poştal* cu 1110 fl. lăfă anuală, 155 fl. cheltueli de cancelariă, 96 fl. cheltueli de îmânare, 40 fl. cheltueli de reparare a căruțelor poștei și un pauşal de espedare ce se va hotărî ulterior. Petițiile se adresează la direcțiunea poștelor în Sibiu.

Un exemplu de *volnică fişpanescă* ne dă următorul cas. Comuna oraşenescă *Pojmă* a ținut la 7 Mai n. adunare generală. La ordinea zilei era convocatiunea ministrului de interne de a plăti comuna 5000 fl., cheltuelile brachiale din 1882 pricinuite de reprimarea turburărilor antisemite. Deoarece comuna a făcut înzadar toți pașii necesari, ca să fie scutită de plata acestei sume, Magistratul prezintă adunării generale, la propunerea protofiscalului, moțiunea d'a depune suma amintită la tribunal și a intenta erarului proces de provocare. Reprezentanța aprobă propunerea, d'era fişpanul, oprind votarea sub pretext că propunerea e ilegală, disolvă adunarea.

Sâmbătă în 7 (19) Mai la orele 5 după amiază, va fi *impuşcare de plăcere* arangiată de *corpul ofițeresc* din loc în casa de dare la semn de sub *Tempa*. Sunt invitate la această petrecere toate persoanele cari au fost invitate și la seratele de danț arangiate în timpul ernei tot de *corpul ofițeresc* de aci.

Pentru sărbătorile *Rusalilor* catolice, se dau din toate stațiunile căilor

ferate ungare *bilete de ducere și întorcere* pentru cl. 2 și 3 până la *Budapesta*, cu reducere de 50%. Biletele sunt valabile pentru 10 zile.

Operă în Braşov.

(„*Nachtlager in Granada*“ operă de Konradin Kreutzer, executată de reuniunea de cântări germană din loc.)

Acastă operă, pe care am anunțat-o la timpul său și despre al căreia succes, la prima reprezentație de Sâmbătă trecută, am făcut amintire, s'a dat până acuma de trei ori, mai în urmă Marți în 15 l. c. În toate trei seriile sala teatrului a fost plină de auditori.

Opera „*Nachtlager*“ este renumită în ce privește frumoasa ei muzică plină de armonie și de melodii gingașe, ce pătrund în inima omului. Esecutarea ei din partea orchestrei oraşenesci, a membrilor reuniunii de cântări germane de aci și a corului de dame, precum am dîșu, n'a lăsat nimic de dorit.

Atât în ouvertură precum și în tot decursul actului prim și al doilea escelentă muzică dirijată de d-lu Brandner a dat o nouă dovadă, că poate sta alături cu muzicele cele mai bune din orașele capitale.

Cât pentru cântăreți, ei s'au silit din răsuferință de a satisface rolurilor lor destul de grele. D-șora *Hiemesch*, ca *Gabriela*, a cântat foarte bine. Ea scie să moduleze vocea cu ușurătate și mai ales în duetului și cvintetului din actul întâi a secerat aplauzele publicului. D-lu *Orendi*, ca amantul *Gabrieli*, ni-a prezentat un tenor, care a fost la locul său, cântând cu multă esactitate și pricepere. D-lu *Ernst Hintz*, ca vânător, cu figura s'a bărbătesc, cu jocul său dibaci și cu modulațiunea escelentă a vocii sale, a făcut cea mai plăcută impresiune asupra auditorilor, cari l'au și distins cu numeroase aplauze. Foarte bravu au cântat în rolurile mai mici și domni *Stenner*, *Zillich* și *Pinkert*.

Corurile au fost de minune. Era o adevărată plăcere a le asculta și costumele frumoase ale damelor nu puțin au contribuit la bunul efect al întregii reprezentații.

Orchestra a sprijinit puternic pe cântăreți și corul de bărbați și dame și astfel s'a produs un ansamblu ca și care arare-ori se ivesce la producțiunile arangiate de diletanți. Merită totă recunoștința pentru bunul succes al operii dirigentului orchestrei și al corului d. *Brandner* și celălalt dirigent al corului reuniunii, d. *Frank*, apoi regisorul d. profesor *Römer*.

Opera acesta se va mai reprezenta

astăzi, Joi seara, și mâine, Vineri în 18 l. c., tot în sala teatrului din cetate. La reprezentațiunile aceste din urmă se vînd și locuri ultime cu 30 cr.

Industria de casă.

II. Partea economică.

(Urmare și fine.)

Favorurile ocupațiunii copiilor din popor lipsiți de supraveghere părintească de asemenea sunt foarte multe și ponderose. Îmi permit să amintesc aici pe scurt unele: Ocupându-se astfel de copii cu lucrări plăcute, atrăgătoare și totodată folositoare, se micșorează vagabundagiul de pe strade, se împuținează răsfățurile mișelile și faptele imorale, cari incomodează și scandalizează mai la tot pasul pe publicul trecător, ba ce e mai mult, deprinde pe astfel de copii la activitate, făcându-i să uite rătăciile, de cari erau capabili în timpul neocupațiunii și astfel își vor însuși și un izvor de câștig pentru viață.

Pe baza motivelor înșirate mai sus îmi iau deci voie a espune deosebitei atențiuni a M. Onoratului comitet și sinodului parochial următoarele propuneri:

a) M. Onoratului comitet și sinodului parochial să binevoiescă a stăru, ca chiar în începutul anului scol. viitor să se introducă lucrul de mână [industria poporală] în școlile noastre elementare.

b) M. Onor. Comitet și sinodul parochial să binevoiescă a institui în permanență un curs special de lucru pentru băieții lipsiți de supraveghere părintească și pentru adulți.

Într-o parte în școlă va fi dată de învățător apă ce se vor face pașii necesari, ca aceștia să își însușiască mai întâi însuși acele cunoștințe. Un plan anumit se va face la timpul său.

La pregătirea unui plan special pentru cursul de copii, lipsiți de supraveghere și pentru adulți se vor lua ca punct de mănecare normele asilelor de băieți din Lipsca, cari sunt publicate în anumite raporturi. După dispunem de unele unelte, cari sunt deja procurate pentru cursurile precedente, spese se vor face pentru materialul de lucru, pentru încălzitul și luminatul școlii ș. a.

În fine, după micile prestațiuni, făcute în anul trecut și în anul prezent în direcțiunea lătrii industriei de casă la poporul nostru de aci, cred că fi satisfăcut angajamentului, ce mi-l luai asupra-mi prin reprezentațiunea mea de dto Braşov 15 [27] Februarie 1887, adresată Multu Onoratului Sinod parochial al acestei s-te biserici, rămânând la buna apăsare a M. Onoratului comitet și Sinodului parochial pentru viitor dispozițiunile desfășurate mai sus.

În urma acesta îmi iau voie cu această ocaziune a da via espresiune deosebitei mele satisfacțiuni și mulțămite pentru încrederea, cu care am fost dăruiți prin aplacidarea modestelor mele

propuneri și angajamente din trecut și prin oferirea sprijinului binevoitor și plin de interes, de care mă făcu părtaş din partea stimabilelor persoane conducătoare ale sunmențiunei biserici. Fiă, ca micul început, făcut pe terenul răspândirii industriei de casă la mult cercatul nostru popor, să servească de bun augur pentru cele mai bogate rezultate în viitor!!

Pe lângă acestea rămân

Alu Multu Onoratului comitet și Sinodul parochial

Braşov, 1 [13] Aprilie 1888.

Cu deosebită respect

George Moianu, institutor.

Din acest raport al d-lui Moianu nu mai poate fi îndoielă, că comitetul și sinodul parochial s'a convins deplin de folosele instruirii industriei de casă și lătrii ei între popor. De o parte acestuia i-se dă un izvor sigur de venit, fără a avea nevoie de vre-un capital; de altă parte copii de școlă și cei lipsiți de supraveghere părintilor, în loc de a umbla pe drumuri și a se espune la nenorociri, găsesc o ocupațiune plăcută și folositoare.

Rămâne deci ca propunerile făcute de d-lu Moianu să se pună în esecutare, decă e vorba ca să se facă încă un lucru bun pentru poporul din Scheiu, care, precum cu toții șcim, duce azi zile destul de grele.

Intemplări diferite.

Sécuiu romanizat. Pe tinerul Sándor János din Covasna îl duse tată-său încă de mic în România. Acolo cresc mare și se făcu fecior holteiu. Sosind timpul recrutării, fu rechemat în patriă și fu assentat. Lui Sándor János însă nu-i mai plăcea satul născerei sale și, setos de apa Dâmboviței, pândi ocaziunea binevenită pentru a se reintorci în noua lui patriă. Acolo fu de asemenea înrolat la miliție și se făcu din el un dorobanț voinic, ajuns caprar. Ca ostaș român fu trimis zilele aceste ca sentinelă la vama Buzău. De aci pași pe pământul „maghiar” cu scopul ca să bea puțin apă. Gendarmii unguresci, cari anume pândiră ocaziunea acesta, prinseră pe bietul Sécuiu și-l duseră în Covasna, unde fu arestat. La toate întrebările ce i se pun, răspunde negativ. Nega că el ar fi fugit de aci în România, nega că e născut în Covasna și nega și aceea, că ar fi astăzi, ori că ar fi

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

12

Din viața și scrierile lui Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

VIII.

Pe timpul acesta cade și a doua călătorie a lui în Frankfurt și încă spre a face logodna cu tînăra damă. Mai înainte de toate se cugeta cum să-și adune un capital, fiă cât de mic, pe care el și următorii săi să se potă rădima, 4000 fl. suma de care putea fi asigurat, îi era pre puțin; credea ce e drept că fi-torea soția va întregi suma recerută pentru susținerea familiei, d'era totuși nu era pe deplin sigur. După ce încheia în Stuttgart un contract cu Cotta, în virtutea căruia el în schimb pentru vînderea operilor sale căpăta 20,000 fl., merse la Frankfurt.

Din timpul cât a petrecut el acolo numai atăta șcim, cât ne împărtășește Evers, celebrul musicant și amicul lui Lenau. Evers l'a privit odată din ferăstră chiar când Lenau era în colțul stradei. Fața lui strălucea de bucurie, așa încât lui Evers i-se pără un lucru cu totul extraordinar. Mai târziu însuși Lenau i vorbia lui Evers cu atăta sinceritate și simpatie, încât

acestui i-se părea că pământul îi este lui Lenau adevărat rai. Evers împărtășește această nevastă sale. Acesta cunoscînd relațiunile lui din Frankfurt se îndoi că Lenau ar fi putut cădea în astfel de rătăcire. Se potă că — ținea ea — pe Lenau îl vor fi momit să credă în avuția miresei sale. În urmă chiar tînăra femeie îl încunoscîntă, că mamă-sa i-a descoperit, cumcă nu potă să-și dea atăta țestre cât potă poftescă el; acesta se făcu chiar atunci când Lenau la toate se gîndea numai la răpășire nu, și acesta îl despoia și de aceea speranță liniștitoare care l'a făcut să se încredă atăta în ea și el. Din cauza acesta, Evers când se întelni cu Lenau, îl vădu pe acesta a fi foarte supărat. Acesta a fost ultima rață din viața lui, care însă s'a topit ca iluziile tineretelor omenesci. Nimeni nu-și potă închipui schimbarea grozavă ce s'a făcut în sufletul și inima lui Lenau după ce și această ultimă rață i-a dispărut.

IX

Trecem la cea mai nefericită fasă din viața nenorocitului poet, la izbucnirea bôlei sale. După lunga întunecime, care a domit peste sufletul lui, a urmat acea noapte neagră, care l'a stăpînită până la finea vieții. Despre acesta

catastrofă finală suntem siliți a ne da seamă înainte de ce am urmări cu atențiune întemplarea înfricoșată ce a cădută asupra lui, explicându-ni-o din relațiunile vieții lui de mai înainte. Trista întemplare o aflăm istorisită în cartea: „*Lenau in Schwalen, aus dem letzten Jahrhundert seines Lebens*,” scrisă de Mme Emma *Nindorf*, martora oculară ale acestor întemplări. Cele ce ni le împărtășește această femeie de cultură înaltă (femea colonelului Suckow așa sunt de însemnate, încât nu putem lăsa din ele aproape nimic. Prima încunoscîntare ni-o face în:

2 Octombrie.

„Niemsch îndată după sosirea sa se simți puțin cam rău. Nervii lui erau preste măsură agitați. În zilele acestea a ședit cu posesorul său la masa comună dela dejun. Vorbia despre grijile căsătoriei, când deodată sare drept în sus și împinge farfuria cu filigenu dinaintea sa. El simția în o parte a feței un fel de apăsare rece și fiorosă. Se repezi c'o săritură spre oglindă. O parte a obrazilor i era cu totul amorțită și tot așa i-a rămas până în fine.

Imprejurarea acesta îi făcea esteriorul urit, ceea ce pentru el, care voia să se însore, în momentele de față era un lucru hotăritor. Aceste sunt

cele dintăiu semne rele. Chiar și sosirea lui aicea s'a întemplat în timp nefavorabil. Récăla, care a căpătat-o în nopțile trecute pe Dunăre, încă a contribuit mult la nenorocirea lui. Casul acesta influență în mod hotăritor asupra amicului nostru. „M'a lovit guta, — ținea el aiurind — sunt nepuțincios”. Demonii aceștia mult îl nelinișteau, până când a cădută în desperare, ceea ce în urmă a degenerat în hypocondrie. Niemsch se vede a pătimi. El niciodată nu voia să mai revadă Viena și pe o femeie pe care el în Germania o ținea în privința spirituală de cea dintăiu, căreia i-a sacrificat toate comorile-i terne în cea mai desvârșită taină. Acesta nu-l lăsa să fi liber. Era ceva demonic. Inima lui mereu — mereu și-o simția sdrobotă... Să purta cu cea mai mare compătimire față de biata Maria a cărei ochi voiau să-și causeze bucurie și buzele ei zîmbet. Biata fată 5 ani de zile îl pădu lângă pat. Poetul ar fi voit bucuros să-i redă tinereta ș'acum s'o facă erăși apărătorul lui lângă patul său de suferință. Din oră în oră o aștepta; era pregătit. Casa lui era ordinară, chiar și cununa de mireasă e gata. Niemsch își făcea închipuire foarte frumoasă despre căsătorie și însemnătatea ei.”

fostă vre-odată de origine Secuiu. Unguresce dăce că nu știe și numai românește vră se vorbescă. Aducându-i-se înainte mamă-sa, acesta recunoscă în dorobanțul român pe fiulul său, care cu 5 ani înainte de asta trecu în România, fiulul însă se lapădă de mamă-sa dăcându că n'o cunoscă. Așa ne istorisescă acesta diarele ungueresci.

Lup. La 8 Mai n., în timpul unei furtuni, nise lupi au dat năvală asupra unei turme de oi pe teritoriul Huedinului și au sfășiat o oiă.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Budapesta, 17 Maiu. Comisarul regescă la cele șese comisii mixte ce se vor numi, pentru ca se eacute lucrările de mapare, necesare pentru stabilirea definitivă a graniței ungaro-române, e numit comitele suprem din Brașov, Bethlen. În zilele acestea se vor numi și comisarii români, rămânându apoi ca la 15 Iunie comisii se și începă lucrările.

Berlin, 17 Maiu. Impăratul a lucrat înainte de amădi, s'a preumblat după amădi o oră prin parcu.

Pentru judecarea situației generale politice nu e nimic nou. Știrile din Asia centrală sunt urmărite cu atenție.

Măsurile de represalii anunțate eră contra Franciei constau deocamdată în supraveghiarea cea mai ageră a granițelor.

Bucuresci, 17 Maiu. Consiliul comunal din Iași a fost disolvat.

Academia Română.

Inscințarc.

[Fine.]

IV. Premiul Statului Lazăr, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect:

„Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compoziției lor chimice“.

Manuscrisul va trebui să cuprindă materiă pentru circa 300 pagini de tipar în 8° garmond.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decemvre 1888.

V. Premiul Asociației Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public, în sumă de lei 1,500, se va decerne, în

sesiunea generală din anul 1890, celei mai bune cărți didactice în limba română din câte se vor fi tipărit de la 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decemvre 1889. Acestă dată este și termenul extrem al depunerii la cancelaria Academiei, în 12 exemplare, a cărților propuse pentru concurs.

VI. Premiul Statului Eliade-Rădulescu, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1890, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Istoria școlilor în țările române în prima jumătate a secolului XIX până la anul 1864“.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs va fi 31 Decemvre 1889.

VII. Premiul Statului Lazăr, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1890 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889, seu celei mai importante invenții științifice făcute de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889.

VIII. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1891 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor“.

Termenul prezentării manuscriselor va fi 30 Noemvre 1890.

IX. Premiul G. San-Marin, în suma de 1500 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1891 celei mai bune lucrări asupra următorului subiect:

„Considerații asupra comerțului României cu țările străine atât la Orient cât și la Occident începând cu secolul al XVI-lea până la anul 1860“.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs va fi 31 Decemvre 1890.

X. Premiul Statului Lazăr, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1891 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect:

„Igienă țărânului român. Locuința, încălzământul și îmbrăcământul. Alimentația în diferite regiuni ale Țării și în diferite timpuri ale anului.“

Termenul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decemvre 1890.

XI. Premiul Statului Eliade Rădulescu, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1892, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Din zilele următoare nu ne spune nimic, ci numai din:

13 Octomvre.

„Niemsch în sora zilei acesteia a fost în mijlocul nostru, așa de vorbăreț, așa de prietinos, dăr nu-l puteam face voios de loc. Era o căldură nădușitoare; liniștea lui era întocmai ca liniștea ce premerge unui vifor înfricoșat. El trăda o luptă internă mare. Vorbă ca și când ar fi cuprins de friguri. Uneori era copilăreț, și vorbele lui erau așa ca și când le-ar fi adresat sieși, nu altora. De comun era flecăros. Adeseori isbucnia spiritul său vechiu. Aceste rațe asupra mea făceau totdeauna impresiunea unui sora în apunere... Privirea ochilor lui era privirea unui muribund. El cetia mult și cu deosebire secături, precum: poeziile lui Stern din Pojan, cari au apărut prin anii douăzeci, fără de nici o valoare literară. Noi am risu cu toții. După aceea luă în mână cântecele cele nouă ale lui Heine. „Amicii noștri! — așa se exprimă el — pe o latură e Dumneșu, pe cealaltă...“ Adeseori avea poftă de călătorie. „Voesc să merg în Ischl“, dăca el. Altădată descria cu esacitate admirabilă și cu bucuria copilărească săniările ce le-a făcut. „Când în nopțile de arnă luna se ridică luminându câmpia

albă și piscurile munților, câtă este ea de plăcută și ce srbătorescă priveșce e atunci“, dăca el. El totu mai bine simția că Carpații au o frumșetă estraordinară cu care nu se pôte asemăna frumșeta nici unei regiuni... I-s'a recomandat o casă foarte efină în Mödling lângă Viena. Cu mai puțin focu își aducea aminte de aceea, că astădi copii Contelui Alexandru dimpreună cu îngrijitorul curții au fost la el. S'a bucurat cu atât mai mult, când a vădutu pe Eberhardt. „Trebuie să concești, îi dăca Lenau, ca să-ți dăca tu și dăca ai fi ori câtă de mare. Și tată-lui tău i-am dăca tu.“ Er când încep a-mi vorbi mai departe era așa de îndemănată și srbătorescă. Nervii au o regiune ôrecare — dăca el — ce trebuie să rămână necunoscută, sfântă; o adăncime în care totdeauna trebuie să domnescă liniștea, secretul cel mai mare. Dăr pe mine durerile m'au sguduit până la temelia nervilor, unde trebuia să domnescă liniștea și pacea. Inș și aici acum furnică totu. Astfel imi judecă eu bóla mea.“ La plecare era plăcut și c'o prietinie intimă imi întinse mâna“.

(Va urma.)

„Nascerea și inmormântarea la Români. Datine și credințe“.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decemvre 1891.

XII. Premiul E. Hagi-Vasile, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1894, unei cărți scrise în limba română și publicată în timpul dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1893, alu cărei cuprins va fi:

Istoria comerțului la Români, seu starca actuală a comerțului în România, seu studii asupra legislației comerciale în statul român, seu ori-ce alte subiecte pri-vitoare la comerțul român.

NB. Manuscrisele lucrărilor puse la concursurile premiilor de sub Nr-ii IV, VI, VIII, IX, X, XI și XII se vor presenta anonime, purtându o devisă, care va fi reproducă pe un plic sigilat conținându numele concurentului.

Academia își rezervă dreptul de a tipări în publicațiunile sale lucrările ce se vor premia.

Premiile se vor da autorilor numai după tipărirea lucrărilor premiate.

Sciri polițienesci.

În noptea de 15 spre 16 Maiu n., servitorea Ana Szabo, aflătoare în serviciul vèduvei Luisa Fahrman, spărgându un dulap, a furat multime mare de rufe și încălțăminte.

Ađ servitorea Kork Barbara, care a furat stăpânului ei, cofetarului de aci Constantin Popu, de mai multe ori sume mai mici de bani, fu predată judecătorecii penale.

ULTIME SCRIRI.

După raporte din Londra cătră „National-Zeitung“, scirile din Afganistan sunt așa de nefavorabile, încatu guvernul englez chibzuesce asupra eventualei necesități d'a ocupa Cabulu. Uneltirile rusesci în Asia centrală provocă a se lua măsuri de precauțiune.

În cercurile instruite din Berlin, dăca „Fremdenblatt“, situațiunea generală se arată totu ca neamicală. Pe lângă dispozițiunea contra Rusiei, se ivesce acum și o iritațiune ôre-care în contra Franciei. Diferitele comunicări ale fôiei „Nordd. Allg. Zeitung“ asupra modului cum sunt tractați Germanii în Franca se pot considera ca presemne; se crede, că în cel mai apropiat timp vor urma și alte mai multe manifestări accentuate contra Franciei.

Consiliul imperial rusesc a primit proiectul d'a se înființa o bancă agrară în Polonia, care să dea împrumuturi numai persônelor de origine rusă, polonă și litvană. Foile rusesci accentuează marea însemnătate a bănci și pentru Galiția. Față cu Austria, dăca ele, în casu de conflict Rusia are o puternică armă morală.

Cercurile diplomatice din Paris consideră, că preocupările manifestate de Englesi în privința apărării lor naționale sunt fictive și că ele au de scop să obțină votul parlamentului și adăcarea țării pentru creditele mēnite la intervenirea Engliterei într'un viitor resbelu europēnu.

Correspondentul berlinez alu lui „Standard“ pretinde, că temerile de resbelu au reluat nascere la Berlin, din cauza nefolosirii silințelor date de Germania pentru a restabili relațiunile amicale ale imperiului cu Franca și Rusia.

DIVERSE.

Fecunditate estraordinară. Primarul din Castagnola, cantonul Tessinului, a avut Lună o surprindere căreia nu i-se pôte dăca că a fost plăcută. Cocóna d-sale i-a născut șese copii vii. Bravo primăresă! Dăr pui aceștia au murit unu după altu, curēndu după nascerea lor. „L'Independance belge“, de unde luăm notița, dă casul acesta ca un fapt ce va interesa sciința, căci probabilit antropologia nu va mai fi oferit până acum un exemplu de asemenea parturițiune multiplă. De altmătrelea evenimentul e interesant și din alt punct de vedere: ce frumos lucru exemplul dat de soția unui primar murelor din comuna administrată de soțul ei! Nenorocirea e, că exemplul a fost deșert.

—x—

Experimentele dela Châlons. Deși ne este imposibil de a da detalii precise asupra tirului ce a avut loc la poligonul dela Châlons în prezența ministrului de resbelu, totuș putem spune, că rezultatele au interesat prea mult pe oficerii generali, cari însoțeu pe d. Freycinet. În această nouă fasă a luptei de atac contra apărării — atacul represintat aici prin tunu, apărarea prin cupole cuirasate și lucrări de beton — tunul a arătat o astfel de putere de distrucțiă, încatu nu este așa mult de noule proceduri de apărare pentru a restitui fortificațiunile nōstre vechia lor eficacitate. Trebuie așa dăr ca arta inginerului militar să se modifice radicalmente pentru a pune la adăpost de o ruină repede și sigură fortificațiunile pe cari le edifică, de loviturile proiectilelor de oțel încărcate cu melinită. S'au tras la Châlons obusuri de calibr divers și tôte au causat mară stricăciuni. Este un fapt la care puterile militare ar trebui să gândescă pré mult. Astădi Europa pôte mobilisa milioane de ômeni, de fă-ce stată a construit cu mară cheltueli vaste fortărețe pentru a opri mersul armatelor inamice. Mai departe dăca, așa cum sunt, aceste fortărețe nu pot resista noilor proiectile, la ce servesc ele? Acestă e cestiunea ce trebuie a se pune. Astfel trebuie a se regreta sumele enorme cheltuite pentru a crea un sistem defensiv pôte prea întins; dăr cine putea să prevadă că puțina eficacitate ar fi așa de repede pusă în relief?

Cursul pieței Brașov

din 16 Maiu st. n. 1888

Bancnote românesci	Cump.	8.56	Vend.	8.58
Argint românesc	..	8.50	..	8.54
Napoleon-d'ori	..	10.02	..	10.06
Lire turcesci	..	11.32	..	11.37
Imperiali	..	10.32	..	10.37
Galbeni	..	5.89	..	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	..	101.—	..	—
„Rube“ 5%	..	98.—	..	98.50
Ruble rusesci	..	103.—	..	104.—
Discontul	..	6 1/2—8%	pe an.	—

Cursul la bursa de Viena

din 17 Maiu st. n. 1888.

Renta de aur 4%	..	96.60
Renta de hărtă 5%	..	85.40
Imprumutul căilor ferate ungare	..	150.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	..	94.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	..	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	..	114.50
Galbeni împărătesci	..	5.95
Napoleon-d'ori	..	10.05
Bonuri rurale ungare	..	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	..	104.70
Bonuri rurale Banat-Timiș	..	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	..	104.25
Bonuri rurale Transilvane	..	104.—
Bonuri croato-slavone	..	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	..	98.75
Imprumutul cu premiul urgurescu	..	121.60
Acțiunile băncii de credit ungar.	..	279.25
Acțiunile băncii de credit austr.	..	277.75
Renta de hărtă austriacă	..	78.40
Renta de argint austriacă	..	80.30
Renta de aur austriacă	..	104.50
Losuri din 1860	..	133.60
Acțiunile băncii austro-ungare	..	872.—
Mărci 100 livr. germane	..	62.75 1/2
Londra 100 livres sterlinge	..	126.90
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	..	126.90

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

Numere singuratee
din „Gazeta Transilvaniei“
à 5 cr. se pot cumpăra în
tutungeria I. Gross, în libră-
ria Nicolae Ciurcu și Al
brecht & Zillich.

Bursa de București.
Cota oficială dela 30 Aprilie st. v. 1888.

	Cump.	vënd.
Renta română 5%	91—	92.1/4
Renta rom. amort. 5%	89—	90.3/4
Renta convert. 6%	90—	90.3/4
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35—	38—
Credit fonc. rural 7%	105—	104—
„ „ 5%	89.3/4	70.1/4
„ „ urban 7%	103—	103.1/2
„ „ 6%	96—	97—
„ „ 5%	85.1/2	86—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Ac. de asig. Națională.	—	—
Aurū contra bilete de bancă.	15.3/4	16—
Bancnote austr. contra aurū.	2—	2.2
Aurū contra argintū său bilete	15.3/4	16—
Florinū valōre austriacă.	2—	2.2

Pietrișul de stomacul Marzeller,
care înoră esecelență în contra tuturor
bolilor de stomacul.

Năntreonte pentru lipsa de apētīt, slăbiciunea sto-
macului, respirațiunea cu
un miros greu, umflare (ven-
tur), răgădă acru, colică,
catard de stomacul, aceti,
tornarea de pētă și năspăt,
producerea excesivă de fle-
mă, gâlnire, greață și vo-
nare, durere de capăt (deci
provine dela stomacul), că-
rei la stomacul, constipa-
țiune sau înclare, înclarea stomacului
cu mâncăr și băntur, limbrici, suterițe
de splin, feacăt și de haemorrhoidă. — Pre-
vătū unei sticle dăprentă cu prescrierea
de intrubunătare 35 cr., sticla îndoită de
mare 60 cr.

Expeditia centrală prin farmacia
Carl Brady, Kremster (MORAVIDA.)
Pickturile de stomacul Marzeller nu
sunt un remediu secret. Partile con-
ținute sunt arătate în prescrierea de in-
trebunătare, ce se află la fie-care sticlă.
Veritabile se află mai în tōte farmaciile.

Veritabile se află: Brașov, farmacia
Franz Kellner, farmacia la „Biserica Albă“;
farm. **I. Goos**; farm. **Ind. Hornung**; farmacia
F. Jekelius; Wace; farm. **K. I. Schuster**.
farmacia **Heinrich G. Oberl.**
Bale Trusnadu; farmacia **Alex. Dobay**; Co-
halim; farm. **Ed. Meles**; farmacia **G. Wolff**.
Feldora; (Martenburg); farm. **Wyl. Schneider**.
Paștău; farm. **r. Bidler**; farm. **Hermann**.
Szt. György; farm. **Val. Belgy**; farm.
Barabás Fer.

Sz. 4062—1888.

Pályázat.

Brassó várossánál nyugdíjazás folytán megüresedett évi 500 ft. fizetés és 100 ft. lakbérrel javadalmazott 1-ső esetleg 2-ik városi orvosi állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

A városi orvos teendői Brassó város szabályrendelete 273 §-ában vannak körülírva.

Felhivatnak pályázni ohajtók, hogy okmányokkal szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat f. évi Iunius 10-éig Brassó város tanácsánál nyújtsák bé.

Brassó 1888 Aprilis 30-án.

Roll Gyula,
kir. tan. allán.sp

55.3—2

Avisū d-lorū a bonati!

Rugām pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalū și numerii de pe fâșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerii pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei,“ precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Se deschide abonamentū pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerii câte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publică articlii socialī, poesii, novele, schițe, piese teatraleī ș. a. — mai departe tractează cestiunī literare și științifice cu reflexiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunī din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū individiilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci — lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIV. — Apare în broșurī lunare câte de 2 1/2—3 1/2 cōle; și publică portretele și biografiile archiereilorū și preoțilorū mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașuni, mai alesū funeralsī, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literarī; și în urmă totū soiulū de a-mēnunte și sciirī cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci — lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numerii de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.

A se adresa la „**CANCELARIA NEGRUȚU**“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiunī filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, înveritate și rectificade de Dr. Gregoriū Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Šincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānesci în vorbire și scriere înveritată și apreciată de Dr. Gregoriū Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Cuvēntări bisericesci la tōte sērbătōrile de peste anulū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntări bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū apărute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fia-care sērbătōre, care arată timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbătōre. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorulū. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală. — Continuarea novej: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorulū. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanu craiulū codrulū. Baladă de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebue să se însōre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruț. Prețulū 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșū. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariū. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șuluțū. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiulū din Fiume prin Vincențiu Nicōră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și viorele, poesii poporale, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa seu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sătenulū Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii forte interesante și amuzante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectă de recepte din economiā, industriā, comerciu și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēțământulū intuitivū în folosulū elevilorū normalī (preparandialr), a invēțătorilorū și a altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogicā abia aflămū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēțătorilorū ca celorū în prima liniā interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramatica limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilisticā de Ioanū F. Negruț, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā forte bogată a acestui op — cuprindēndū compozițiunī de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieței socialī — se pōte întrebunța

cu multū folosū de cătră preoți, invēțători și alți cărturari romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de vier-suri funeralsī, urmate de iertăciunī, epitafă ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculărei în scōla poporală pentru invēțători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletulū. Carte bogată de rugăciunī și cântări bisericesci forte frumōsū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciunī și cântări bisericesci — frumōsū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe secese. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunī și cântări pentru prunci scolarī de ambe secese. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născătōrei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.